metropool regioamsterdam

Actualiteiten overzicht 1e kwartaal 2024

1 april 2024

MRA Directie

Inhoudsopgave / Overzicht uitvoeringslijnen (1)

+ 0.1 – Samenbindende visie op de regio en de samenwerking
+ 0.2 – Samenwerking Rijk en EU
+ 0.3 – De MRA als netwerkorganisatie
+ 0.4 – Kennishuis MRA
+ 0.5 – Verantwoording
+ 1.1 – Regionale economische strategie
+ 1.2 – Werkmilieus (Plabeka)
+ 1.3 – Human Capital
+ 1.4 – Aanjagen marktinitiatieven voor de transitieopgaven
+ 1.5 – Energie-infrastructuur en data-infrastructuur

Inhoudsopgave / Overzicht uitvoeringslijnen (2)

+ 2.1 – Verstedelijkingsstrategie (NOVEX)
+ 2.2 – Bouwen en Wonen
+ 2.3 – Landschap
+ 2.4 – Transitieopgaven Leefomgeving
+ 2.5 – Kunst, Cultuur en Erfgoed
+ 2.6 – Recreatie en Toerisme
+ 3.1 – Schaalsprong mobiliteitsysteem
+ 3.2 – Fiets
+ 3.3 – Duurzame en innovatieve mobiliteit

0.1 – Samenbindende visie op de regio en de samenwerking

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in de Algemene Vergadering en het MRA Bestuur

+ De implementatie van de samenwerkingsafspraken is afgerond, met de oplevering van het eindrapport van de kwartiermaker aan de Algemene Vergadering in maart. In het eind rapport staan een aantal aanbevelingen die nu bij het Bestuur worden neergelegd.

+ De 80% versie van de nieuwe MRA Agenda is voor wensen en opvattingen verzonden naar de deelnemers: de reactie termijn loopt tot 28 juni. De kern van de agenda wordt gevormd door 8 ambities. Het document bevat daardoor meer een visie element dan haar voorgangers.

0.2 – Samenwerking Rijk en EU

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het MRA Bestuur en in de Platforms

+ Lobby en public affairs richting het Rijk:

- Inzet op herstel en doorzetting financiering van ‘het mandje’ (doortrekken NZ-lijn, Zuidasdok en sluiten van de kleine ring). Hiervoor hebben we contacten gelegd met de departementen, met bewindspersonen en met kamerleden. In januari is een bestuurlijk werkbezoek geweest in Den Haag.
- Voor onze belangen op het gebied van ruimte / woningbouw zetten we via de coalitie netwerk stedelijk Nederland in op bereikbaarheidsmaatregelen, groen/blauw en op de financiering van woningbouw in stedelijk gebied.

+ Lobby en public affairs richting de EU:

- Continue inzet op 3 inhoudelijke sporen:
  - Duurzame mobiliteit (werkbezoek aan Brussel)
  - Energietransitie (waterstof: hydrogen week, inzet op calls voor financiering, prijs gewonnen als European Hydrogen Valley of the Year
  - Circulaire Economie (participatie in event *world circular economy forum*)
- Inzet voor de betere positionering van onze metropool, ook in relatie met andere metropolen
- Voorbereiding EMA conferentie in MRA (november)

0.3 – De MRA als netwerkorganisatie

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het MRA Bestuur en het Platform Economie

- Om te komen tot een meer effectieve ondersteuning van het regionaal bedrijfsleven en bevordering van meer innovaties is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van een betere samenwerking tussen de regionale ontwikkelingsmaatschappij ROM InWest en de Amsterdam Economic Board

- Deze verkenning heeft geresulteerd in het advies om de helix samenwerking (bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties) meer te gaan focussen op een beperkt aantal thema's. Rond deze nader te bepalen thema's moeten coalities gevormd worden van partijen uit de helix, om gezamenlijk tot concrete acties te komen

- ROM InWest en Board komen in de eerste helft van 2024 met voorstellen hoe de samenwerking er uit gaan zien en de nieuwe aanpak vormgegeven gaat worden.

0.4 – Kennishuis MRA

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het MRA Bestuur

+ Podcastserie Metropoolregio Actueel

- In Q1 zijn vier podcasts gepubliceerd in de serie Metropoolregio Actueel. Alle podcasts staan in het teken van de weg naar de nieuwe MRA Agenda. De onderwerpen van de podcasts in Q1 waren houtbouw, circulaire economie, bedrijventerreinen en de OV-transitie. Tot de zomer volgen nog vier podcasts naar aanleiding van de 80%-versie van de MRA Agenda, over energie, water, ruimte en arbeidsmarkt.

+ Huis van de Regio

- In Q1 is gewerkt aan de organisatie van drie ambtelijke bijeenkomsten in het Huis van de Regio, het gezamenlijke kantoorpand van de MRA en de Vervoerregio Amsterdam. De eerste bijeenkomst is in mei en gaat over brede welvaart, meer specifiek concrete handvatten voor het operationaliseren van brede welvaart in de regio. Na de zomer vinden nog twee bijeenkomsten plaats.

+ Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam

- In Q1 is begonnen met de organisatie van de presentatie van de Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam (EVMRA) 2024.

0.5 – Verantwoording

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het MRA Bestuur en de Algemene Vergadering

+ In Q1 is een nieuwe website gelanceerd over het Convenant Houtbouw MRA (https://www.convenanthoutbouwmra.nl). De website is het initiatief van de convenantpartners, zowel publieke als private organisaties. De website wordt gebruikt voor het delen van kennis en actualiteiten.

+ In Q1 is een begin gemaakt met het actualiseren van de MRA-website. De website wordt in lijn gebracht met de nieuwe MRA Agenda. Omdat hierbij veel actoren zijn betrokken en de MRA Agenda nog definitief moet worden vastgesteld, zal de actualisatie van de website doorlopen in Q2, Q3 en Q4.

+ In Q1 is een evaluatie opgesteld van de Metropoolredactie, een samenwerking van de omroepen NH Nieuws, AT5 en Omroep Flevoland. De redacties zijn in 2023 gaan samenwerken om te berichten over ontwikkelingen in de Metropoolregio Amsterdam. Vanuit de MRA is hiervoor een financiële bijdrage gedaan. De evaluatie leidt tot een concrete aanpak in 2024 (en verder).

1.1 – Regionale Economische Strategie

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Economie

+ Conform het plan van aanpak is een ambtelijke werkgroep bezig de invulling van deze strategie vorm te geven. Deze strategie zal zich nadrukkelijk richten op nieuwe kansen van economische dynamiek in de verschillende deelregio’s

+ Medio 2024 zal een concept versie van deze strategie aan het Platform Economie voorgelegd worden.

1.2 – Werkmilieus (Plabeka) / Bedrijventerreinenstrategie

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Economie

- De Bedrijventerreinenstrategie MRA bestaat uit een programma van zes elkaar versterkende lijnen en bijbehorende afspraken;
- Een inzet op alle lijnen van de strategie is nodig; naast bescherming bestaande voorraad, toekomstbestendig maken van de voorraad, intensivering van het ruimtegebruik, betere benutting van het stedelijk gebied en selectieve uitgifte zijn ook nieuwe plannen nodig voor de oplossing;
- De strategie dient als bouwsteen voor de (bestuurlijke) trajecten: Omgevingsverordening Noord-Holland, Nieuw Economisch Beleid Flevoland, ruimtelijk voorstellen van de provincies, NOVEX MRA (inclusief BOL en BO MIRT) en MRA Agenda 2024-2028;
- Het BO platform Economie heeft op vrijdag 8 december ingestemd met deze Strategie; inmiddels is deze voorgelegd aan alle colleges B&W en GS
- Met het Rijk (EZK) worden afspraken gemaakt over gemeenschappelijke rijk-regio acties
- Medio 2024 start de Uitvoeringsfase met regionale acties

1.3 – Human Capital

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Economie

- Op verzoek van het MRA bestuur is een onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, welke partners en initiatieven in de MRA op dit vraagstuk actief zijn en óf – en zo ja: welke? – meerwaarde er is voor een aanpak op MRA schaal

- De resultaten van deze verkenning zijn gepresenteerd aan de portefeuillehouders Economie en Sociaal van de MRA partners

- De uitkomsten van onderzoek en bestuurlijke bespreking worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Hierbij lijkt het voor de hand te liggen dat hierbij de nauwe samenwerking gezocht gaat worden met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties.

1.4 – Aanjagen Marktinitiatieven voor de transitieopgaven

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Economie

- In het BO van het Platform Economie heeft het BO ingestemd met de MRA uitvoeringsagenda circulaire economie 2024. Deze agenda bevat de acties die vanuit het programma in 2024 zullen worden uitgevoerd.
- In het 1e kwartaal is de verkenning verbinden energie-en-grondstoffentransitie afgerond. Tijdens deze verkenning zijn producten ontwikkeld die helpen om de komende jaren hiermee concreet aan de slag te gaan. Deze zullen de komende tijd worden gebruikt in het zoeken naar een regionale aanpak voor het stimuleren van circulaire zonnepanelen en van het gebruik van biobased isolatiemateriaal in woningen.
- De MRA is gestart met het meten van de impact in de openbare ruimte, een cruciale stap in de uitvoering van de roadmap Circulair Inkopen en Opdrachtgeven. Deze ontwikkeling is van groot belang voor het bereiken van de doelstelling om in 2030 volledig circulair in te kopen.
- Vanuit onze lobby-activiteiten heeft de MRA gepleit voor het verminderen van de hoeveelheid luiers en het invoeren van Uniforme Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor luiers. Dit heeft zowel via vakbladen als via RTL Nieuws en EditieNL aandacht gehad.
- In 1e kwartaal is een start gemaakt met het uitwerken van een voor MRA-overheden toe te passen module om lokale voedselsystemen te verbinden. Dit traject wordt uitgevoerd als bijdrage aan het door de EU gefinancierde initiatief FoodCLIC dat zich inzet voor het ontwikkelen van duurzame stedelijke voedselomgevingen in acht Europese stadsregio's.

1.5 – Energie-infrastructuur en data-infrastructuur

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Economie en het Platform Ruimte

- N.a.v. de steeds meer zichtbaar wordende beperkingen vanuit het energiesysteem op de realisatie van de woningbouwambities in de MRA is de MRA een ontwerpend onderzoek gestart om te verkennen hoe woningbouwplannen met beperkte (of zelfs geen) netcapaciteit toch gerealiseerd kunnen worden. De eerste ontwerpsessies hebben inmiddels plaatsgevonden.
- N.a.v. de voor de MRA opgestelde rapportage datacenters en de kennissessie die daarover op 12 juli jl. werd gehouden stond het onderwerp datacenters dit najaar opnieuw op de agenda van de platforms Ruimte en Economie. Daarbij kwam ook de reservering voor een 4e hyperconnectiviteitscluster in de MRA aan de orde, zoals die is opgenomen in de Verstedelijkingsstrategie. In het eerste kwartaal van 2024 zijn met het bureau Stratix afspraken gemaakt die moeten bijdragen aan het beantwoorden van de vraag vanuit de platforms wat de digitaliseringsambities van de MRA betekenen voor de benodigde digitale infrastructuur.

2.1 – Verstedelijkingsstrategie (NOVEX)

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Ruimte en de Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie

- Externe bureau's Zwarte Hond, Rebel en Positive Lab zijn ingehuurd om binnen de MRA de ruimtelijke keuzes inzichtelijk te maken. Dat heeft geleid tot een interessante redeneerlijn, maar nog niet tot definitieve keuzes. Hoe komen we via een goede redeneerlijn tot goede ruimtelijke keuzes. Belangrijk is dat we streven naar brede welvaart, dat alle systemen (mobiliteit, energie en water) op orde zijn en dat er een goede woon-werk balans is. Samen met de deelregio's gaan we kijken wat dit betekent voor de NOVEX uitvoeringsagenda.
- De benodigde groene maatregelen zijn samen met de deelregio's in kaart gebracht voor de uitvoeringsagenda: er is een top 7 aan groene maatregelen geformuleerd, als inzet voor afspraken met het Rijk voor het regelen van financiering hiervoor (in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving met het Rijk).
- De waterschappen zijn op dit moment om de maatregelen voor de blauwe maatregelen ingrepen die nodig zijn m.b.t. water) uit te werken voor in de Uitvoeringsagenda. Ook starten we drie pilots om de financieringsmogelijkheden in kaart te krijgen voor klimaatbestendig bouwen.
- In het BO MIRT van november worden ook maatregelen mbt economie en mobiliteit toegevoegd. Alle MRA deelnemers zullen regelmatig worden geïnformeerd over de voortgang van de uitvoeringsagenda.

2.2 – Bouwen en Wonen

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het PHO Bouwen en Wonen en het Platform Ruimte

+ Er is een lobby agenda opgesteld voor bouwen en wonen voor onze lobby richting Den Haag

+ De uitvoering van de woondeal is gecoördineerd: daarbij wordt ook in beeld gebracht welke monitoring nodig is.

+ Houtbouw MRA: In Q1 vond een bijeenkomst plaats in Pakhuis de Zwijger over de houtbouwsuccessen in de regio

+ Bij de stuurgroep huisvesting aandachtsgroepen is afgesproken om voortaan ook ouderen huisvesting mee te nemen als aandachtsgroep.

2.3 – Landschap

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Ruimte

- Tbv uitvoeringsprogramma NOVEX MRA is een overzicht gemaakt van de groene regionale maatregelen die vóór 2030 nodig zijn om het groenblauwe netwerk te versterken. Deze is op basis van een Rijk-regio argumentatie geprioriteerd tot een top 7. Het proces is samen met het Rijk (BZK, LNV), de deelregio's en provincies doorlopen wat heeft geleid tot een gedragen selectie (top 7). Deze lijst van urgente en belangrijke groene maatregelen wordt voorgelegd in het BOL op 20 juni a.s.
- Meegedacht bij het voorstel voor een vervolg van het project 'Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek'. Gezien de rol van de MRA als aanjager en verbinder voor dit project, zal de MRA bij het vervolg echter niet meer betrokken zijn. De andere zes partners gaan samen door en mogelijk sluiten nog nieuwe partners aan. Dit project is overigens geselecteerd voor het Jaarboek Landschapsarchitectuur en Stedenbouw in Nederland.
- Formuleren van een eerste plan van aanpak 'klimaatbestendig landschap' (casus Oer-IJ gebied in het NZKG), samen met een collega van MRA Klimaatbestendig. Dit plan wordt voor de zomer afgestemd met relevante partijen (PNH, Stichting Oer-IJ, etc.)

2.4 – Transitieopgaven Leefomgeving (klimaatadaptatie)

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Ruimte

+ We werken aan doelvoorschriften voor Klimaatbestendige Vitale en Kwetsbare functies ihkv roadmap Vitale en Kwetsbaar.

+ We zijn bezig met het uitwerken van blauwe (gebieds)opgaven en versterken integratie ervan in onderdeel groenblauw netwerk t.b.v. de Uitvoeringsagenda NOVEX MRA

+ We zijn bezig om samen met het programma Bouwen en Wonen pilots op te zetten voor de financiering van klimaatbestendige woningbouw

+ We zijn bezig om de scope van de vijf keuzevraagstukken Water, klimaatadaptatie en ruimte uit te werken t.b.v. aanscherping Ontwikkelperspectief MRA: wisselwerking RO en ruimtelijke reserveringen waterberging, zoetwaterbeschikbaarheid, betaalbaar wonen, verzilting en drinkwater.

+ We hebben het netwerk netwerk rondom bestaande gebouwde omgeving (openbare ruimte) versterkt en uitgebreid d.m.v. werksessies en netwerkbijeenkomsten

2.4 – Transitieopgaven Leefomgeving (energietransitie)

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Ruimte

- Het thema netcongestie is in korte tijd uitgegroeid tot één van de meest besproken en meest urgente thema's. Voor de MRA betekent de netcongestie dat de realisatie van allerlei MRA doelstellingen in gevaar dreigt te komen. Dit was aanleiding om in beeld te brengen welke trajecten er lopen om de gevolgen van de netcongestie te beperken en om op verschillende MRA tafels (de platforms mobiliteit en economie en Plabeka) het gesprek te voeren over de vraag of en zo ja de MRA een nuttige rol op dit terrein zou kunnen spelen.
- Met TNO en het Servicepunt Duurzame Energie van de provincie Noord-Holland is gewerkt aan een voorstel voor een aanpak die gemeenten binnen de MRA moet helpen rechtvaardigheid onderdeel te maken van beleidsinterventies in het kader van de energietransitie en om belemmeringen/koud watervrees van gemeenten rond het gebruik van rechtvaardigheidsraamwerken weg te nemen.

2.5 – Kunst, Cultuur en Erfgoed

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het PHO Cultuur (wordt opnieuw opgestart)

+ De verkenning naar een referentiekader voor de culturele infrastructuur bij nieuwbouw of herinrichting van wijken voor de MRA is afgerond, en heeft geresulteerd in een handreiking: deze wordt 18 april aangeboden aan de bestuurders in het PHO Kunst, Cultuur en Erfgoed

+ De groene menukaart, een digitale tool tav verduurzaming van cultuurgebouwen, wordt uitgebreid naar erfgoedhofjes (zie De Groene Menukaart)

+ Er wordt gesproken met het ministerie van OCW over programmatische samenwerking tussen OCW en cultuurregio's, waaronder de MRA

+ Er wordt gewerkt aan een nieuw werkprogramma Kunst, Cultuur en Erfgoed voor de periode 2024-2028 binnen de MRA

2.6 – Recreatie en Toerisme

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Economie

- Er is een nieuwe Strategische agenda toerisme vastgesteld.
- In 2023 is de samenwerking met 6 Europese steden gestart in het kader van het *tourism in balance* programma van Interreg Europe, dit loopt tot 2027
- Verdere uitrol digitaal nachtregister met aansluiting van de deelregio Zaanstreek-Waterland
- Amsterdam 750 – in 2024 bijeenkomst gehad om het evenement te koppelen aan de metropoolregio Amsterdam
- Er wordt in 2024 een advies opgesteld over de toekomst van vraagsturing en bezoekersmanagement in het kader van de evaluatie van het programma ´Amsterdam Bezoeken, Holland Zien´
- In 2024 is wordt een evenementenonderzoek MRA uitgevoerd over de locaties binnen de MRA waarin randvoorwaarden en werkwijze worden meegenomen
- In het voorjaar van 2024 wordt een lobby bijeenkomst georganiseerd met nieuwe Tweede Kamerleden over de hotspots binnen de MRA

3.1 – Schaalsprong Mobiliteitssysteem

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Mobiliteit

+ Schaalsprong: Door landelijke bezuinigingen op het doortrekken van de Noord-Zuidlijn is de lobby erop gericht dit met het volgende kabinet goed te maken.
+ Door de heroriëntatie van het Rijk zijn infrastructurele projecten, door de switch van aanleg naar onderhoud Rottenpolderplein A9 en de A27 afgeblazen cq uitgesteld.
+ Bij het Spoor is het project Airport Sprinter en Amsterdam CS gestart. Maar helaas worden ook op het Spoor faseringen verwacht.
+ Ondertussen orienteert het platform zich nadrukkelijk op de EU met de nieuwe TEN-T aanpak.

3.2 – Fiets

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Mobiliteit

+ In januari zijn de rapportage en de middelen voor 2024 mbt het MRA Fietsroutenetwerk vastgesteld. Dit geldt ook voor de laatste termijn van de Europese Green Deal Fiets.

3.2 – Duurzame en innovatieve mobiliteit

Over deze uitvoeringslijn wordt voornamelijk afgestemd in het Platform Mobiliteit

+ De versnelling van MRA Elektrisch verloopt goed. Er ontstaan wel congestie knelpunten op het stroomnet zichtbaar in delen van de MRA, op dit moment vooral voor het zwaardere goederentransport.

+ Diverse steden zijn gestart met Zero Emission zones.

+ Vanuit het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid wordt versterkt via de werkgevers ingezet op *Spreiden en Mijden*.